

UCHWAŁA Nr III/23/2021
Rady Powiatu w Nowym Dworze Gdańskim
z dnia 20 kwietnia 2021 r.

w sprawie przyjęcia sprawozdania z realizacji „Rocznego programu współpracy Powiatu Nowodworskiego z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na 2020 rok”

Na podstawie art. 5a ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 1057 z późn. zm.) oraz art. 12 pkt. 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (t. j. Dz.U. z 2020 r. poz. 920 z późn. zm.) uchwała się, co następuje:

§ 1.

Przyjmuje się sprawozdanie z realizacji „Rocznego programu współpracy Powiatu Nowodworskiego z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na 2020 rok”, które stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega publikacji w Biuletynie Informacji Publicznej Starostwa Powiatowego w Nowym Dworze Gdańskim.

Przewodniczący Rady
(-)
Robert Ciżmowski

UZASADNIENIE

Uchwała IX/77/2019 Rady Powiatu w Nowym Dworze Gdańskim z dnia 29 listopada 2019 r. w sprawie uchwalenia „Rocznego programu współpracy Powiatu Nowodworskiego z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2020” jako główny cel miała budowanie i umacnianie współpracy i partnerstwa pomiędzy Powiatem a Organizacjami Pozarządowymi. Zgodnie z art. 5a ust.3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego, nie później niż do dnia 31 maja każdego roku, jest obowiązany przedłożyć organowi stanowiącemu jednostki samorządu terytorialnego sprawozdanie z realizacji programu współpracy za rok poprzedni.

Przedstawiony projekt jest zgodny z założeniami Strategii Rozwoju Powiatu Nowodworskiego na lata 2015 – 2024, obszar priorytetowy kapitał ludzki i społeczny (P2), cel strategiczny: CS.2.2 Wartościowy kapitał społeczny, cel operacyjny: CO.2.2.1 Poprawa poziomu i jakości współpracy lokalnej społeczności z instytucjami publicznymi i organizacjami pozarządowymi.

Przewodniczący Rady
(-)
Robert Ciżmowski

Załącznik do Uchwały Nr III/23/2021
Rady Powiatu w Nowym Dworze Gdańskim
z dnia 20 kwietnia 2021 r.

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI ROCZNEGO
PROGRAMU WSPÓŁPRACY POWIATU
NOWODWORSKIEGO Z ORGANIZACJAMI
POZARZĄDOWYMI ORAZ PODMIOTAMI
WYMIENIONYMI W ART. 3 UST. 3 USTAWY
Z DNIA 24 KWIECZNIA 2003 R. O DZIAŁALNOŚCI
POŻYTKU PUBLICZNEGO I O WOLONTARIACIE
NA 2020 ROK

Spis treści

I. Wstęp

II. Współpraca Powiatu Nowodworskiego z organizacjami pozarządowymi

1. Współpraca finansowa

1.1. Otwarte konkursy ofert

1.2. Patronat Starosty Nowodworskiego

1.3. Nieodpłatna pomoc prawna

1.4. Pozostałe formy współpracy

2. Współpraca niefinansowa

III. Podsumowanie

I. WSTĘP

Celem niniejszego sprawozdania jest przedstawienie współpracy Powiatu Nowodworskiego z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego, opierającej się na corocznie przyjmowanym przez Radę Powiatu w Nowym Dworze Gdańskim Programie Współpracy. W roku 2019 przyjęto Uchwałą Nr IX/77/2019 Rady Powiatu w Nowym Dworze Gdańskim z dnia 29 listopada 2019 r. „Roczny program współpracy Powiatu Nowodworskiego z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2020”.

Program określał obszary i formy współpracy samorządu z organizacjami oraz priorytety zadań publicznych, których realizacja związana jest z wykorzystaniem środków publicznych. Ilekroć w niniejszym sprawozdaniu jest mowa jest mowa o:

Ustawie – należy przez to rozumieć ustawę z 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1057 z późn. zm.);

Programie – należy przez to rozumieć „Roczny program współpracy Powiatu Nowodworskiego z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na 2020 rok”;

Zadaniu publicznym – należy przez to rozumieć zadanie określone w art. 4 Ustawy;

Organizacji Pozarządowej – należy przez to rozumieć organizacje pozarządowe oraz podmioty, o których mowa w art. 3 ust. 3 Ustawy;

Starostwie – należy przez to rozumieć Starostwo Powiatowe w Nowym Dworze Gdańskim;

Powiecie – należy przez to rozumieć samorząd powiatu nowodworskiego (Powiat Nowodworski);

Radzie – należy przez to rozumieć Radę Powiatu w Nowym Dworze Gdańskim;

Zarządzie – należy przez to rozumieć Zarząd Powiatu w Nowym Dworze Gdańskim.

Celem głównym Programu było budowanie i umacnianie współpracy i partnerstwa pomiędzy Powiatem a Organizacjami Pozarządowymi.

Celami szczegółowymi były:

- wspieranie działań na rzecz umacniania istniejących i pobudzania nowych inicjatyw związanych z powstawaniem nowych Organizacji Pozarządowych w powiecie nowodworskim;
- zwiększenie udziału lokalnej społeczności w kształtowaniu polityki Powiatu;
- poprawa życia mieszkańców powiatu nowodworskiego poprzez lepsze zaspokojenie ich potrzeb;
- tworzenie warunków do powstania i rozwoju inicjatyw służących społeczności lokalnej;
- otwarcie na innowacyjność i konkurencyjność poprzez umożliwienie Organizacjom Pozarządowym indywidualnego wystąpienia z ofertą realizacji projektów konkretnych zadań publicznych;
- włączenie zainteresowanych Organizacji Pozarządowych do realizacji programów służących rozwojowi Powiatu Nowodworskiego.

II. WSPÓŁPRACA POWIATU NOWODWORSKIEGO Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI

Pod nadzorem Starosty zarejestrowane są 92 organizacje pozarządowe łącznie ze stowarzyszeniami i Ochotniczymi Strażami Pożarnymi.

Współpracę pomiędzy sektorem publicznym, a pozarządowym, można podzielić na finansową i niefinansową. Przyjęcie tego podziału pozwala zwrócić uwagę na szczególne znaczenie formy niefinansowej, która daje wiele możliwości współdziałania.

1. WSPÓŁPRACA FINANSOWA

Powiat czynnie współpracował z Organizacjami Pozarządowymi poprzez wsparcie i dofinansowanie realizacji zadań publicznych. Organizacje Pozarządowe i samorządy działają na rzecz danej wspólnoty lokalnej, zaspokajają potrzeby mieszkańców, tworzą i realizują rozwiązania zmierzające do poprawy jakości życia na danym terenie. Samorząd ma określone zadania do wykonania i co istotne posiada na ten cel stosowne środki finansowe.

1.1. OTWARTE KONKURSY OFERT

Zgodnie z Ustawą, podstawowym trybem zlecenia realizacji zadań publicznych jest otwarty konkurs ofert. Otwarty konkurs ofert na 2020 rok ogłoszony został Uchwałą Nr 148/2019 Zarządu Powiatu w Nowym Dworze Gdańskim z dnia 31 grudnia 2019 w sprawie ogłoszenia otwartego konkursu ofert na realizację zadań publicznych w zakresie kultury i sztuki, kultury fizycznej i sportu, ochrony zdrowia oraz turystyki i wypoczynku w 2020 roku.

Wyniki konkursu ogłoszono Uchwałą Nr 10/2020 Zarządu Powiatu w Nowym Dworze Gdańskim z dnia 28 stycznia 2020 r. w sprawie ogłoszenia wyników otwartego konkursu ofert na realizację zadań publicznych w zakresie kultury i sztuki, kultury fizycznej i sportu, ochrony zdrowia oraz turystyki i wypoczynku.

W budżecie Powiatu na rok 2020 zaplanowane były następujące wydatki na realizację zadań publicznych:

- z zakresu kultury i sztuki – 5 000,00 zł,
- z zakresu kultury fizycznej i sportu – 32 000,00 zł,
- z zakresu ochrony zdrowia – 1 000,00 zł,
- z zakresu turystyka i wypoczynek – 3 000,00 zł.

W ramach ogłoszonego otwartego konkursu ofert udzielono dofinansowania na poniżej wymienione zadania:

Lp.	Nazwa oferenta	Nazwa zadania publicznego	Wysokość udzielonej dotacji (zł)
KULTURA I SZTUKA			
1.	Stowarzyszenie „Kulturalni” Stegna	„Sznurkiem przybrana, ozdoba szklana”	1.700,00
2.	Stowarzyszenie Miłośników Nowego Dworu Gdańskiego- Klub Nowodworski	Wydanie publikacji „Z dziejów stolicy Żuław Wiślanych. Nowy Dwór Gdański-początki”	2.000,00 Rezygnacja i zwrot dotacji
KULTURA FIZYCZNA I SPORT			
1.	Ludowy Klub Sportowy „Żuławy” Nowy Dwór Gdański	Organizacja sportowych zajęć pozalekcyjnych i imprez sportowo-rekreacyjnych dla dzieci i młodzieży powiatu nowodworskiego	7 800,00
2.	Żuławskie Towarzystwo Sportowe Nowy Dwór Gdański	Aktywizacja ruchowa dzieci, młodzieży oraz osób dorosłych poprzez organizację zajęć i imprez sportowych dla mieszkańców Powiatu Nowodworskiego	6 200,00
3.	Uczniowski Klub Sportowy „Ogólniak” Nowy Dwór Gdański	„Od Smyka do Zawodnika – siatkówka z UKS Ogólniak”	3 000,00
4.	Powiatowy Szkolny Klub Sportowy Nowy Dwór Gdański	„Igrzyska Dzieci i Młodzieży Szkolnej” dla dzieci i młodzieży ze szkół Powiatu Nowodworskiego	3 400,00 Częściowa realizacja zadania i zwrot 1.900,00 zł niewykorzystanej części dotacji
5.	Klub Sportowy Mady Ostaszewo	„ Nauka przez sport- szkolenie w piłce nożnej dla dzieci i młodzieży, udział w rozgrywkach ligowych”	2 800,00
6.	Towarzystwo Sportowe Mierzei Wiślanej w Sztutowie	Beach soccer, sport regionalny - popularyzacja poprzez szkolenie młodzieży oraz udział w zawodach	3 000,00
7.	Stowarzyszenie Czarni Przemysław	„Piłka nożna ponad wszystko- wychowało nas boisko”	2 000,00

8.	Klub Sportowy Power Zone Krynica Morska	„Złap wiatr w żagle 2020- zajęcia żeglarskie dla dzieci z Powiatu Nowodworskiego”	1 800,00 Dotacja nierozliczona. Wszczęte postępowanie o zwrocie dotacji wraz z ustawowymi odsetkami.
9.	Uczniowski Klub Sportowy "Morze" Stegna	Piłka lekarstwem na nudę	2 000,00
OCHRONA ZDROWIA			
1.	Uczniowski Klub Sportowy "Morze" Stegna	Szkolenie – korekcja wad postawy w treningu piłkarskim	600,00
TURYSTYKA I WYPOCZYNEK			
1.	Uczniowski Klub Sportowy „Ogólniak” Nowy Dwór Gdański	„Kajakiem po Kaszubach”	1.300,00 Rezygnacja i zwrot dotacji

Dwie oferty złożone w ramach otwartego konkursu ofert nie spełniały wymogów formalnych. W związku z sytuacją epidemiologiczną nie wszystkie zadania publiczne zostały zrealizowane. Kwota wysokości wykorzystanej dotacji wynosiła 32.400,00 zł.

W celu opiniowania złożonych ofert w otwartych konkursach ofert powołane zostały komisje konkursowe Uchwałą Nr 7/2020 Zarządu Powiatu w Nowym Dworze Gdańskim z dnia 21 stycznia 2020 r. w sprawie: powołania Komisji Konkursowych do rozstrzygnięcia konkursów ofert na realizację zadań publicznych w zakresie kultury i sztuki, kultury fizycznej i sportu, ochrony zdrowia oraz turystyki i wypoczynku.

Komisje Konkursowe oceniały oferty pod względem formalnym oraz merytorycznym. Charakter pracy Komisji był opiniodawczy, a ostateczne rozstrzygnięcie podejmowane było przez organ wykonawczy organu administracji publicznej.

1.2.PATRONAT STAROSTY NOWODWORSKIEGO

Jednym z narzędzi współpracy pomiędzy Powiatem Nowodworskim, a organizacjami pozarządowymi jest Patronat Starosty Nowodworskiego. Podstawą przyznawania Patronatu w 2020 roku była uchwała Nr 150/2019 Zarządu Powiatu w Nowym Dworze Gdańskim z dnia 31 grudnia 2019 r. w sprawie: zasad przyznawania honorowego patronatu Starosty Nowodworskiego oraz uchwała 72/2020 Zarządu Powiatu w Nowym Dworze Gdańskim z dnia 10 lipca 2020 r. w sprawie: zasad przyznawania honorowego Patronatu Starosty Nowodworskiego.

Honorowy patronat Starosty Nowodworskiego przyznawany jest przedsięwzięciom, konkursom lub wydarzeniom o zasięgu ponadgminnym z zakresu edukacji, kultury i sztuki, kultury fizycznej i sportu, turystyki i wypoczynku oraz ochrony zdrowia. Patronatem nie obejmuje się inicjatyw o charakterze komercyjnym. Wnioski mogą składać:

- a) organizacje pozarządowe w rozumieniu art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (t. j. Dz. U. z 2020 r., poz. 1057 z późn. zm.),
- b) organizacje społeczne – min.in. stowarzyszenia, fundacje, kluby sportowe,
- c) instytucje kultury w rozumieniu ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (t. j. Dz.U. z 2020 r., poz. 194 z późn. zm.),
- d) jednostki organizacyjne Powiatu Nowodworskiego,
- e) powiatowe służby, inspekcje i straże z terenu powiatu nowodworskiego określone w ustawie z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (t. j. Dz.U. z 2020 r., poz. 920 z późn. zm.),
- f) powiatowe służby, inspekcje i straże z terenu Powiatu Nowodworskiego.

W 2020 roku w ramach Patronatu Starosty Nowodworskiego przyznano wsparcie na kwotę 10.870,00 zł. W związku z sytuacją epidemiologiczną nie wszystkie zadania zostały zrealizowane.

Wykaz podmiotów z wsparciem w ramach Patronatu:

Lp.	Nazwa podmiotu	Nazwa wydarzenia
1.	Zespół Szkół w Nowym Dworze Gdańskim	Powiatowy Konkurs Recytatorski w Języku Angielskim
2.	Zespół Szkół w Nowym Dworze Gdańskim	Warsztaty Samorządowe
3.	Zespół Szkół w Nowym Dworze Gdańskim	Wojewódzki XII Turniej Wiedzy Technicznej
4.	Polski Związek Wędkarski Koło nr 6 w Nowym Dworze Gdańskim	Lato z wędką – zawody wędkarskie, szaławikowe dla dzieci i młodzieży Powiatu Nowodworskiego
5.	Szkolny Klub Sportowy „Olimp” Nowy Dwór Gdański	II Otwarte Mistrzostwa Powiatu Nowodworskiego w pływaniu o Puchar Starosty Nowodworskiego
6.	Parafia Rzymskokatolicka p.w. Św. Jadwigi Królowej w Kmiecinie	Festiwal pieśni pt:”Co mi w duszy gra”
7.	Żuławskie Towarzystwo Sportowe w Nowym Dworze Gdańskim	XIII Jesienny Bieg Gburów
8.	Liceum Ogólnokształcące im. Ziemi Żuławskiej w Nowym Dworze Gdański	VII Powiatowy Konkurs Piosenki Angielskiej „Its’ all about music”
9.	Muzeum Stutthof w Sztutowie	XXV Bieg Pamięci
10.	Lokalna Organizacja Turystyczna „Jantarowe Wybrzeże”	XXII Mistrzostwa Świata w Poławianiu Bursztynu
11.	Mazowiecki Związek Szachowy	VIII Festiwal Szachowy „Bursztynowe Wybrzeże”
12.	Fundacja Strefa Mocy	Zawody Kiteboardingowe w ramach Pucharu Polski Kiteboardingu
13.	Klub Sportowy Power Zone Krynica Morska	Regaty w klasie Optimist

Patronatem bez kosztowym objęto następujące wydarzenia:

- Mistrzostwa Polski w Ratownictwie Morskim,
- II Ogólnopolski Konwent pt: „ Współpraca międzysektorowa i innowacje na rzecz bezpieczeństwa drogowego”,

1.3. NIEODPŁATNA POMOC PRAWNA

Powiat przeprowadził pod koniec 2019 r. otwarty konkurs ofert na realizację w roku 2020 zadania publicznego w zakresie powierzenia prowadzenia punktu nieodpłatnej pomocy prawnej i nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego. W wyniku przeprowadzonego konkursu, uchwałą Nr 119/2019 Zarządu Powiatu w Nowym Dworze Gdańskim z dnia 26 listopada 2019 r., w sprawie ogłoszenia wyników otwartego konkursu ofert na realizację w roku 2020 zadania publicznego w zakresie powierzenia prowadzenia punktu nieodpłatnej pomocy prawnej i świadczenia nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego na terenie Powiatu Nowodworskiego, wybrano Stowarzyszenie Akcja Społeczna ul. Pniewskiego 5/4, 80-246 Gdańsk. Na realizację zadania udzielono dotacji w wysokości 64 020,00 zł. Organizacja pozarządowa udzielała nieodpłatnej pomocy prawnej osobom fizycznym zgodnie z ustawą z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej (t. j. Dz. U. z 2020 r., poz. 2232 z późn. zm.).

W 2020 roku udzielono 471 porad w punkcie zlokalizowanym w Stegnie, również za pomocą komunikacji porozumiewania się na odległość, czyli poprzez telefon i pocztę elektroniczną.

1.4. POZOSTAŁE FORMY WSPÓŁPRACY

Warsztat terapii zajęciowej to wyodrębniona organizacyjnie i finansowo placówka, która stwarza osobom niepełnosprawnym niezdolnym do podjęcia pracy zawodowej możliwość udziału w rehabilitacji zawodowej i społecznej poprzez terapię zajęciową zmierzającą do ogólnego rozwoju i poprawy sprawności każdego uczestnika, niezbędną do samodzielnego i aktywnego życia w środowisku na miarę jego potrzeb i możliwości. Zarząd Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych przekazuje samorządom powiatowym środki finansowe na realizację zadań wykonywanych na rzecz osób niepełnosprawnych w powiecie na zadania, które wyznacza samorządom powiatowym ustawa o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych. Warsztat terapii zajęciowej jest placówką pobytu dziennego.

Na terenie Powiatu Nowodworskiego funkcjonują następujące warsztaty przy stowarzyszeniach:

1. Warsztaty Terapii Zajęciowej przy Stowarzyszeniu „Sprawni Inaczej” ul. Kościuszki 23, 82-100 Nowy Dwór Gdański;
2. Warsztat Terapii Zajęciowej przy Stowarzyszeniu „Pomocna Dłoń” ul. Główna 12, Marzęcino, 82-100 Nowy Dwór Gdański;
3. Warsztat Terapii Zajęciowej przy Stowarzyszeniu “DAR” ul. Gdańska 38, Jantar, 82-103 Stegna.

W 2020 roku Powiat Nowodworski przekazał ww. warsztatom kwotę 150.304,00 zł.

Na terenie Powiatu Nowodworskiego funkcjonuje jedna placówka opiekuńczo – wychowawcza typu socjalizacyjnego – Dom dla Dzieci, której prowadzenie zostało zlecone

Fundacji „Rodzinny Gdańsk”. Placówka mieści się w Nowym Dworze Gdańskim przy ul. Sadowej 3. Placówka została utworzona w wyniku zwiększającej się ilości dzieci w pieczy zastępczej. Powodem stworzenia placówki na terenie Powiatu Nowodworskiego był zamiar umieszczenia dzieci jak najbliżej środowiska naturalnego, po to, aby jak najskuteczniej wychowankowie przechodzili proces usamodzielnienia po opuszczeniu placówki.

Placówka zabezpiecza miejsca dla wychowanków instytucjonalnej pieczy zastępczej pochodzących z terenu Powiatu Nowodworskiego. W 2020 roku Powiat Nowodworski przekazał placówce kwotę 662 751,40 zł.

2. WSPÓŁPRACA NIEFINANSOWA

Współpraca pomiędzy Powiatem Nowodworskim, a organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego polegała również na wsparciu pozafinansowym, w tym:

- konsultacja projektu uchwały w sprawie uchwalenia programu współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na 2020 rok. Projekt uchwały został zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej, na stronie internetowej i na tablicy ogłoszeń w celu wyrażenia pisemnej opinii bądź uwag. Uprawnione organizacje nie zgłosiły uwag do ww. projektu,
- przekazywanie informacji za pośrednictwem lokalnych mediów (gazeta internetowa) o realizacji zadania publicznego dotyczącego nieodpłatnego poradnictwa prawnego i nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego,
- informowanie organizacji pozarządowych o możliwości pozyskiwania środków.

III. PODSUMOWANIE

Sprawozdanie z realizacji „Programu współpracy Powiatu Nowodworskiego z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2020” jest dokumentem podsumowującym kolejny rok współpracy samorządu z organizacjami pozarządowymi oraz pozostałymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego. Partnerstwo pomiędzy Powiatem, a Organizacjami Pozarządowymi miało za zadanie zmotywować mieszkańców do zwiększenia udziału w działaniach Powiatu. Powyższą współpracę należy ocenić pozytywnie. Miała ona wpływ na kształtowanie ładu społecznego w środowisku lokalnym, poprzez budowanie partnerstwa, suwerenności stron, pomocniczości, uczciwej konkurencji, jawności i efektywności. Analiza przedstawionego materiału wskazuje, że realizacja Programu dotyczyła różnorodnych form współpracy z organizacjami pozarządowymi działającymi na terenie Powiatu w sferze pożytku publicznego. Powyższy zakres współpracy utrzymał się na podobnym poziomie, co w latach ubiegłych. Z powodu pandemii w 2020 r. niektóre zadania publiczne nie zostały zrealizowane a realizacja niektórych zadań została przesunięta w czasie.

